

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové a soudců Mgr. Pavla Freiberta a JUDr. Kateřiny Kodetové ve věci

žalobce: **Mgr. Jiří S.**, xxx

xxx

zastoupený advokátem Mgr. Ing. Jiřím Dostálem
sídlem Pařížská 68/9, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.**, IČO: 649 48 242

sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4

zastoupená advokátem Mgr. Markem Vojáčkem
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

o zaplacení 51.000 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 18. ledna 2018,
č. j. 41 C 233/2016-148,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované do tří dnů od právní moci rozsudku na náhradu nákladů odvolacího řízení 8.325 Kč k rukám advokáta Mgr. Marka Vojáčka.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 51.000 Kč s příslušenstvím (výrok I.) a uložil žalobci zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 18.779,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Marka Vojáčka.
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce (po změně žaloby ze dne 2. 5. 2017, připuštěné usnesením soudu prvního stupně ze dne 4. 9. 2017, č. j. 41 C 233/2016-110) domáhal po žalované zaplacení částky 51.000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 31. 8. 2016 do zaplacení. Žalobu odůvodnil žalobce tak, že účastníci postupně uzavřeli čtyři smlouvy o společném postupu a navazující čtyři smlouvy o spolupráci, na jejichž základě žalobce provozoval jako podnikatel franšizovým principem čtyři obchodní místa nabízející základní bankovní produkty a služby žalované pod názvem UniCredit Bank Express. Při uzavírání smluv žalovaná tvrdila žalobci, že částka investovaná do obchodního místa se začne vracet po 8 měsících, neboť po té době začne obchodní místo vykazovat provozní zisk. Po 18 měsících by pak mělo dojít k návratnosti celé investice. Tyto informace však neodpovídaly skutečnosti, neboť pobočky nedosahovaly predikovaného zisku a žalobce naopak musel obchodní místa dotovat. Smlouvy jsou absolutně neplatné, neboť neodpovídají franšizingu jakožto typovému smluvnímu vztahu dvou nezávislých podnikatelů a jedná se spíše o smlouvy o závislé činnosti. Neplatnost smluv způsobuje také omyl žalobce, do něž byl uveden žalovanou poskytnutím nepravdivých modelů. Žalovaná způsobila neplatnost uvedených smluv, a proto žalobci odpovídá za vzniklou škodu. Dalším důvodem odpovědnosti žalované za škodu je porušení její povinnosti garantovat partnerům přislíbenou exkluzivitu, když spolupracovala i se společností Partners Financial Services, a. s. Třetím důvodem odpovědnosti žalované za škodu je předšmluvní odpovědnost, neboť žalovaná porušila svou informační povinnost. Čtvrtým důvodem odpovědnosti žalované za škodu je pak její jednání v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku a dobrých mravů. Škoda na straně žalobce, za kterou žalovaná odpovídá, činí celkem 6.381.836,35 Kč a sestává z nákladů vynaložených žalobcem na provoz čtyř obchodních míst. Předmětem řízení je pouze část této škody ve výši 51.000 Kč, a to část škody vzniklé provozem poboček v Dobřichovicích a Rokycanech po 25.000 Kč a část škody (ušlý zisk) vzniklé provozem poboček v Rakovníku a Nymburce po 500 Kč.
3. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku zjistil následující skutkový stav. Žalobce se zúčastnil workshopů žalované, na nichž byla prezentována možnost provozovat na základě smlouvy o spolupráci jako podnikatel samostatné pobočky žalované UniCredit Bank Express, na těchto pobočkách nabízet produkty a služby žalované a za to získávat provize. Na těchto workshopech žalovaná zájemcům prezentovala ekonomické modely, kterými dokládala případnou ziskovost provozu obchodních míst s tím, že rentabilita je závislá na dovednostech obchodního partnera. Konkrétně byla prezentována modelová situace, v níž může být investice návratná v řádu měsíců. Prezentovány byly i modely fungování poboček a systém provizí. Dne 17. 6. 2010 byl proveden zápis z individuálního ekonomického modelování pro podnikání žalobce počítající s možným otevřením poboček v Rakovníku a Rokycanech. Model předpokládal pro dané pobočky výnosnost investic za 17 měsíců. Žalobce následně se žalovanou v rozmezí dvou let od 1. 7. 2010 do 30. 8. 2012 uzavřel smlouvy, na jejich základě začal provozovat čtyři obchodní místa žalované. Součástí smluv byl také provizní řád stanovující výši provizí za prodané produkty. Ve smlouvách bylo výslovně ujednáno, že spolupráce není exkluzivní. Podpisem těchto smluv žalobce potvrdil, že si propočítal rentabilitu této činnosti a je si vědom, že žalovaná nezaručuje jak rentabilitu, tak ani návratnost investice, zvýšení obrátu či zvýšení zisku. V roce 2014 žalovaná smlouvy s žalobcem vypověděla.

4. Soud prvního stupně neprovedl část důkazů navržených žalobcem, což v napadeném rozsudku podrobně zdůvodnil. Konkrétně neprovedl důkazy týkající se tvrzení o výši škody na straně žalobce, které byly nadbytečné s ohledem na právní hodnocení věci soudem prvního stupně, podle kterého není dán ani základ nároku žalobce. Dále neprovedl důkazy komunikací mezi účastníky, neboť vývoj spolupráce byl mezi účastníky nesporný. Neprovedl pak ani další důkazy (včetně doložených ekonomických modelů a výpočtů) o tom, že žalovaná prezentovala žalobci spolupráci jako ziskovou, neboť tato skutečnost byla provedenými důkazy dostatečně prokázána.
5. V rámci právního hodnocení zjištěného skutkového stavu se soud prvního stupně zabýval jednotlivými odpovědnostními tituly tvrzenými žalobcem, shledal však, že žádný z nich není dán. Předně soud prvního stupně smlouvy uzavřené mezi účastníky hodnotil jako platné, z tohoto důvodu pak nepřipadá v úvahu odpovědnost za škodu vzniklou následkem neplatnosti smlouvy. Platnost smluv nemůže záviset na tom, zda typově odpovídají franšízové smlouvě, takový smluvní typ ostatně není zákonem ani výslovně upraven. Především však účastníci přistupují k uzavírání (jakýchkoli) smluv v rámci své smluvní volnosti, která jim umožňuje jak uzavření smluv neupravených zákonem, tak odchýlení od dispozitivních ustanovení zákona i v případě smluv pojmenovaných (zákonem výslovně upravených). Soud prvního stupně pak neshledal rozpor uzavřených smluv s žádným kogentním ustanovením zákona, žalobce ostatně takový rozpor ani netvrdil. Argumentoval-li žalobce nevyvážeností smlouvy, je tato argumentace lichá, neboť je na každém (a u podnikatelských subjektů obzvláště), aby posoudil, zda chce určitou smlouvu uzavřít či nikoli. V projednávaném případě to platí tím spíše, že účastníci uzavírali jednotlivé smlouvy postupně a žalobce si tak již při uzavírání dalších smluv musel být vědom reálného fungování spolupráce navázané v rámci dřívějších smluvních vztahů. Smluvní vztahy mezi účastníky nepředstavovaly ani skrytý pracovněprávní vztah, přinejmenším už proto, že žalobce se nezavázal činnost na pobočkách vykonávat osobně a naopak kalkuloval do nákladů na pobočky výdaje na mzdy svých vlastních zaměstnanců. Neplatnost pak nevyplývá ani z postavení žalobce jakožto slabší smluvní strany, sama taková skutečnost není neobvyklá a smlouvu neplatnou učinit nemůže. Z obsahu smluv ani z kontraktačního procesu pak neplyne ani nic, co by svědčilo o rozporu smluv s dobrými mravy. Žalovaná žalobci zisk ani návratnost nezaručila, což vzal žalobce na vědomí. Žalobce uzavíral smlouvy s žalovanou postupně a k otvírání dalších poboček přistupoval se zkušeností z reálného fungování dřívější spolupráce, již z předchozí doby měl ostatně dlouholeté zkušenosti s vedením poboček bank. Konečně, neplatnost smluv nemůže vyplývat ani z tvrzeného omylu žalobce, který měla žalovaná vyvolat prezentovanými ekonomickými modely. Tato argumentace je lichá zejména s ohledem na výslovné ujednání ve všech smlouvách o spolupráci, podle kterého žalovaná žalobci negarantovala žádné výsledky, a žalobce si sám propočítal rentabilitu své činnosti; žalobce tak na sebe vzal riziko podnikatelského neúspěchu. Na workshopech předcházejících uzavření smluv nadto žalovaná prezentovala pouze ekonomické modely, tedy příklady rentability. Z nich žalobce bezpochyby nemohl i s ohledem na své předchozí zkušenosti nabytý dojem, že mu žalovaná zisk garantuje. Odpovědnost žalované nemohly pak dle soudu prvního stupně založit ani ostatní žalobcem tvrzené důvody. Pokud jde o předmluvní odpovědnost, ta míří na zcela jiné případy, než o jaký se jedná v projednávané věci – míří na odpovědnost za neplatnost smlouvy, porušení povinnosti ochrany informací či nedůvodné ukončení kontraktačního procesu, k ničemu takovému však mezi účastníky nedošlo. Pokud jde o odpovědnost za porušení dobrých mravů či zásad poctivého obchodního styku, takové jednání soud prvního stupně na straně žalované neshledal. Veškeré predikce výhodnosti spolupráce pro partnery žalované byly prezentovány pouze jako model, žalovaná nikdy žádný zisk žalobci negarantovala. Skutečnost, že za výsledek své činnosti je jako podnikatel odpovědný sám žalobce, byla výslovně zakotvena ve smlouvě, ostatně právě odpovědnost za ekonomický výsledek

podnikatelské činnosti je imanentním atributem podnikání. Pokud žalobce slepě vycházel z odhadů a modelů provedených žalovanou, aniž provedl jakoukoliv vlastní úvahu či kalkulaci, ačkoliv se k tomu sám smluvně zavázal, nelze než tuto skutečnosti připisovat k tíži jemu samotnému. Nelze navíc přehlédnout, že žalobce měl jako zkušený odborník i subjektivní předpoklady k tomu, aby odhadl své možnosti. Konečně pak odpovědnost žalované nemůže být dovozována ani z porušení její obecné prevenční povinnosti, která je povinností subsidiární a přichází v úvahu pouze při absenci konkrétní úpravy, podle níž se protiprávnost posuzuje. Žalobce však porušení prevenční povinnosti spatřoval v týchž skutečnostech, jimiž argumentoval ve prospěch odpovědnosti žalované z jiných důvodů. Pokud však nejsou dány podmínky odpovědnosti podle zvláštní úpravy, nemůže být jednání žalované ani základem pro odpovědnost za porušení obecné prevenční povinnosti.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání a uvedl, že soud prvního stupně svým rozsudkem *de facto* zlegalizoval protiprávní jednání žalované s jediným argumentem, a to, že je žalobce podnikatel a podstoupil podnikatelské riziko, když podepsal smluvní ujednání, že mu žalovaná neslibuje rentabilitu a že si vypočetl návratnost investic. Soud prvního stupně neprovedl žalobcem navržené důkazy včetně 24 důkazů navržených v podání ze dne 22. 3. 2017, aniž by řádně zdůvodnil proč tak učinil, když pouze konstatoval, že jím provedené důkazy jsou dostatečné pro rozhodnutí věci. Žalobce se s tímto neztotožňuje a má za to, že byl zkrácen na svém právu na spravedlivý proces, a napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť není zřejmé, jaké konkrétní důkazy se soudu jeví jako nadbytečné a z jakého důvodu. Neprovedení těchto důkazů, a to zejména e-mailové korespondence, znaleckého posudku znaleckého ústavu Bene Factum a.s. a jeho doplnění, jednotlivých prezentací a workshopů s kandidáty a modelace na CD nosiči, je zásadním pochybením, které vede i k nesprávně zjištěnému skutkovému stavu a nesprávnému právnímu posouzení věci. Pokud jde o odpovědnost podnikatele, tu soud prvního stupně staví do absolutní roviny bez možnosti dovolat se nepoctivého a protiprávního jednání druhé strany. Kdyby soud prvního stupně provedl znalecký posudek navrhovaný žalobcem, zjistil by, že ani znalecký ústav z předmětného oboru není schopen bez dalších podkladů (bez informací z manažerského informačního systému banky, kde je evidována ekonomika poboček a ziskovost produktů) učinit relevantní závěr o výnosnosti a návratnosti investic. Z posudku však vyplývá odchylka dosahovaných příjmů od modelací předložených žalovanou o 637.05 %, což není zanedbatelná hodnota, která svědčí o zcela chybně nastaveném systému, což žalobce nemohl předpokládat. Je tak zcela nereálné tvrzení soudu, že si žalobce mohl závěr o návratnosti investice učinit sám. Žalobce se naopak musel spolehnout na tvrzení žalované a bez předstření modelací z její strany by se do spolupráce nikdy nepustil. Žalovaná naproti tomu měla veškeré informace, neboť bankovní pobočky provozuje sama a o nereálnosti modelu musela vědět. Lichá je i argumentace soudu o podnikatelském neúspěchu žalobce, neboť v podobné situaci jako žalobce bylo 80 % spolupracujících osob – k tomu žalobce navrhl i důkaz jejich výpověďmi, který soud prvního stupně taktéž neprovedl. Účelovým jednáním žalované je i označení systému jako franšizing, ačkoliv se ve skutečnosti o franšizing nejedná. Jednotlivé kroky žalované ve svém souhrnu vytvářely zcela neakceptovatelnou situaci, kdy předestírala zájemcům nereálnou modelaci, uzavírala s nimi zcela nevyváženou smlouvu o spolupráci a následně se zříká odpovědnosti za rentabilitu a návratnost investic. Vyloučení odpovědnosti nelze sjednat pouze prohlášením o nezajištění rentability. Soud prvního stupně dále učinil i nesprávný závěr o tom, že mezi účastníky se nejedná o zastřený pracovněprávní vztah. V této souvislosti žalobce poukázal na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7 A 170/95 a rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2687/2012. Není přitom pravdou, že žalobce se nezavázal vykonávat činnost pro žalovanou osobně (jak plyne z čl. 3.2 uzavřených smluv). Není dále pravdou, že žalovaná prezentovala žalobci pouhé modely, jednalo se o ekonomické informace o příjmech a výdajích, bez nichž by žalobce spolupráci nikdy neuzavřel, a žalovaná tak uvedla žalobce v omyl. Soud prvního

stupně pak i předsmulvná odpovědnost vyložil dosti úzkým způsobem. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1166/2004 a sp. zn. 25 Cdo 127/2007 a závěr, že jako odpovědnost za porušení obecné prevenční povinnosti je třeba posuzovat také odpovědnost za škodu vzniklou porušením předsmulvná povinnosti nesplněním informační povinnosti, kdy jedna ze stran nesdělí druhé straně všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, o nichž ví nebo vědět musí. S ohledem na uvedené má žalobce za to, že rozhodnutí soudu prvního stupně je nesprávné, nepřijatelné překvapivé a nepřezkoumatelné.

6. Žalovaná navrhlá, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uvedla, že soud prvního stupně neměl povinnost provést všechny žalobcem navrhované důkazy a s důkazními návrhy žalobce se řádně vypořádal, zcela správně přitom uvedl, že provedení dalších důkazů návrh by bylo nadbytečné. Není pravdou, že by byl žalobce uveden v omyl prezentací modelové spolupráce či označením „franšízing“. K tomu soud prvního stupně správně poukázal na zásadu autonomie vůle. Vzhledem k tomu, že ustanovení smluv se nijak neodchylují od kogentních ustanovení zákona, jsou smlouvy zcela platné a vymahatelné. Riziko ztráty a obchodního neúspěchu je typickým znakem pro podnikání a žalobce si jej jakožto odborník musel být plně vědom již před uzavřením smluv. Soud prvního stupně velmi trefně podotkl, že žalobce si musel být dobře vědom fungování smluv také proto, že v průběhu dvou let přibíral do svého podnikatelského portfolia další pobočky. Správně tak soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce nemohl být ze strany žalované jakkoliv uveden v omyl. Účelová je pak i námitka, že smlouvy jsou ve skutečnosti zastřeny pracovními smlouvami. Žalobce jednal samostatně a na vlastní odpovědnost s cílem dosáhnout zisku, jak je patrné i z obsahu smluv. Žalobce nadto nebyl jakkoliv vázán pokyny žalovaného, které by splňovaly definici závislé práce. Soud prvního stupně v dosavadním řízení postupoval bez jakýchkoliv vad, řádně zjistil skutkový stav a věc správně posoudil po právní stránce. Napadený rozsudek je věcně správný a nadto mimořádně precizně a přesvědčivě odůvodněný, přičemž argumenty uvedené žalobcem v odvolání je nezbytné odmítnout jako zjevně tendenční a účelové.
7. Odvolací soud přezkoumal ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
8. Odvolací soud předně shledal napadený rozsudek přezkoumatelným a nepřisvědčil tak námitce žalobce v tomto směru. Soud prvního stupně odůvodnil rozsudek velmi přehledně, přesvědčivě, důkladně a plně v souladu s požadavky ustanovení § 157 odst. 2 o. s. ř. V rozsudku shrnul tvrzení i argumentaci účastníků, učinil jednoznačná skutková zjištění s odkazem na konkrétní provedené důkazy, vypořádal se s hodnocením důkazů i s dalšími důkazními návrhy a nakonec pak velmi podrobně zdůvodnil i své právní hodnocení zjištěného skutkového stavu, při kterém se neopomněl vypořádat postupně se všemi dílčími argumenty vznášenými v průběhu řízení žalobcem. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak v žádném případě nemůže zakládat pouze skutečnost zdůrazňovaná žalobcem, že soud prvního stupně při odůvodnění toho, proč neprovedl část důkazů, nezmínil žalobcem navržené a neprovedené důkazy jednotlivě a výslovně, ale označil je pouze obecně. Z napadeného rozsudku (bod 27) totiž jednoznačně plyne, jaké důvody soud prvního stupně vedly k neprovedení těch kterých důkazů, přičemž tyto důvody jsou přesvědčivé a logicky zapadají do kontextu skutkových zjištění soudu prvního stupně a především pak odpovídají právnímu hodnocení věci.
9. Soud prvního stupně tedy správně a úplně zjistil skutkový stav, provedl všechny relevantní důkazy, které hodnotil v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, a zjistil z nich všechny skutečnosti potřebné pro rozhodnutí věci. Neprovedení některých navržených důkazů namítané v podaném odvolání žalobcem plně odpovídá zásadě hospodárnosti řízení v situaci, kdy soud prvního stupně zjistil skutkový stav dostatečným způsobem, aby jej mohl posoudit po právní stránce, a další navržené důkazy již se vztahovaly

buď ke skutečnostem, které byly spolehlivě zjištěny, nebo ke skutečnostem, které jsou s ohledem na právní názor soudu pro rozhodnutí věci irelevantní. Odvolací soud v této souvislosti připomíná, že možnost neprovést část účastníky navržených důkazů přímo vyplývá z ustanovení § 120 odst. 1 věty druhé o. s. ř. a že i podle ustálené judikatury vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů možnost soudu zvážit, které z navržených důkazů provede. Není tedy jeho povinností vyhovět všem důkazním návrhům účastníků, je však jeho povinností se s odmítnutými důkazními návrhy vypořádat (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 12. 1995, sp. zn. II. ÚS 56/95, či ze dne 8. 1. 1997, sp. zn. II. ÚS 127/96). Této povinnosti přitom soud prvního stupně v napadeném rozhodnutí plně dostál.

10. Žalobce soudu prvního stupně výslovně vytýká neprovedení důkazů e-mailovou korespondencí, znaleckým posudkem znaleckého ústavu Bene Factum a.s. a jeho doplněním, jednotlivými prezentacemi a workshopy s kandidáty a modelacemi na CD nosiči. Pokud jde o prezentaci nazvanou „workshop s kandidáty“, ta byla k důkazu provedena na ústním jednání dne 18. 1. 2018 a soud prvního stupně z ní v napadeném rozsudku vycházel. Absence potřeby provést zbývající navrhované důkazy pak jasně vyplývá jednak z učiněných skutkových zjištění a jednak z právního hodnocení věci soudem prvního stupně: pokud jde o znalecký posudek, tím se žalobce snažil prokázat výši škody, která mu vznikla. Ta však pro posouzení věci není relevantní v situaci, kdy soud prvního stupně vůbec neshledal existenci odpovědnosti za škodu na straně žalované. Pokud pak jde o korespondenci mezi účastníky, vztahovala se tato ke skutkovým zjištěním, která soud prvního stupně již učinil z jiných důkazů.
11. Soud prvního stupně pak zjištěný skutkový stav správně zhodnotil i po právní stránce. Žalobce v řízení svůj nárok opíral o několik tvrzených odpovědnostních titulů, soud prvního stupně však velmi podrobně a zcela správně vysvětlil důvody, pro které odpovědnost žalované z žádného z těchto titulů nevznikla. V rámci podaného odvolání přitom žalobce z většiny pouze opakuje argumentaci, s níž se již soud prvního stupně vypořádal. Předně soud prvního stupně správně shledal, že smlouvy uzavřené mezi účastníky jsou platné, a proto nepřipadá v úvahu odpovědnost žalované za škodu způsobenou neplatností smlouvy ve smyslu ustanovení § 268 obch. zák. Příležitostně vyložil, že smlouvy uzavřené mezi účastníky jsou nepojmenovanými smlouvami ve smyslu ustanovení § 269 odst. 2 obch. zák. a jejich platnost nikterak nezávisí na tom, zda je možné smluvní vztahy jimi založené mezi účastníky označit jako „franzízing“, přičemž žalobce ani netvrdí rozpor těchto smluv s některým kogentním ustanovením zákona.
12. Žalobce v podaném odvolání brojí proti posouzení platnosti smluv soudem prvního stupně zejména v souvislosti s jejich tvrzeným charakterem zastřené pracovního vztahu a v souvislosti s tvrzeným omylem na straně žalobce. Ani v tomto směru se však odvolací soud s námitkami žalobce nemohl ztotožnit. Vztah mezi účastníky nespĺňuje znaky závislé práce, tedy práce vykonávané zaměstnancem pro zaměstnavatele osobně ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů (§ 2 zák. práce). Ze smluv uzavřených mezi účastníky naopak vyplývá, že žalobce měl na základě těchto smluv provozovat obchodní místa žalobkyně samostatně jako podnikatel, tato obchodní místa navíc ve skutečnosti provozoval prostřednictvím svých zaměstnanců a nikoliv osobně. Zcela nepřiléhavé jsou proto i odkazy žalobce na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 9. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2687/2012, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 4. 1998, sp. zn. 7 A 170/95, které řešily odlišný skutkový stav, v němž na rozdíl od projednávané věci zkoumané právní vztahy skutečně nesly definiční znaky závislé práce.
13. Přesvědčivě se pak soud prvního stupně vypořádal též s tvrzeným důvodem neplatnosti smluv spočívajícím v údajném omylu žalobce způsobeném žalovanou. Podle ustanovení § 49a obč. zák. „*právní úkon je neplatný, jestliže jej jednající osoba učinila v omylu, vycházejícím ze*

skutečnosti, jež je pro jeho uskutečnění rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět. Právní úkon je rovněž neplatný, jestliže omyl byl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohnutí právní úkon neplatným nečiní.“ Z provedených důkazů však jasně vyplynulo, že žalovaná negarantovala žalobci výsledky jeho podnikání, neslibovala jeho ziskovost a v modelech, které žalobci prezentovala, jasně uváděla, že výkonnost modelu je nakonec závislá na obchodních dovednostech. Žalovaná prezentovala možné výsledky při uzavření určitého počtu smluv s klienty, žalobci jako zkušenému podnikateli však muselo být zřejmé, že při nižším počtu uzavřených smluv budou výsledky podnikání horší. Prezentace pouhých modelů, tedy nezávazných odhadů, však nemůže představovat vyvolání omylu ve smyslu citovaného ustanovení § 49a obč. zák. Žalobci pak byl prezentován i provizní systém, žalobce tedy věděl, jaký příjem bude mít z každého jednotlivého uzavřeného obchodu (v závislosti na druhu produktu a objemu souvisejících finančních prostředků); zda, případně kolik a jakých obchodů bude skutečně na té které pobočce uzavřeno, nebylo možno spolehlivě předvídat (ani ze strany žalované) a vskutku nezbylo než se spokojit s odhady vyplývajících z demografického složení obyvatelstva dané lokality. Přitom odvolací soud nepřehlédl, že žalobce v průběhu jednání odvolacího soudu uvedl, že pobočku Nymburk přebíral po jiném svém kolegovi, tj. šlo o již fungující pobočku (nikoli žalobcem nově zakládanou) a žalobce tak mohl mít od svého předchůdce reálné informace o jejím dosavadním provozování. Bylo pak na něm jako na podnikateli, aby provedl ekonomickou úvahu o tom, zda se mu za daných podmínek podnikání vyplatí. Zcela správně pak v této souvislosti soud prvního stupně připomněl také skutečnost, že žalobce s žalovanou předmětné smlouvy uzavíral postupně a i v době, kdy již si musel být z vlastní zkušenosti vědom reálného fungování obchodních míst. Pakliže žalobce až zpětně vyhodnotil, že uzavření smluv s žalovanou pro něj bylo nevýhodné, nezakládá tato skutečnost neplatnost těchto smluv.

14. Odvolací soud pak souhlasí též s řádně odůvodněným závěrem soudu prvního stupně o nenaplnění dalších žalobcem tvrzených odpovědnostních titulů, tedy předšmluvní odpovědnosti, odpovědnosti za porušení prevenční povinnosti či odpovědnosti za úmyslné porušení dobrých mravů či zásad poctivého obchodního styku. Žalobce v podaném odvolání polemizuje pouze s výkladem předšmluvní odpovědnosti ze strany soudu prvního stupně a poukazuje na to, že předšmluvní odpovědnost může zakládat též porušení informační povinnosti. Právní úprava účinná do 31. 12. 2013 institut předšmluvní odpovědnosti výslovně neupravovala a tato odpovědnost byla proto dovozována pouze judikaturou, na niž ostatně odkazuje i sám žalobce; to však v užším rozsahu, než jaký žalobce uvádí, tedy v zásadě pouze v případech bezdůvodného ukončení jednání o uzavření smlouvy (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. 29 Odo 1166/2004, či ze dne 2. 9. 2008, sp. zn. 25 Cdo 127/2007). V projednávaném případě byly smlouvy mezi účastníky uzavřeny ještě před účinností o. z. a předšmluvní odpovědnost z porušení informační povinnosti (jak je upravena nyní v ustanovení § 1728 odst. 2 o. z.) dovozovat nelze. Pouze na okraj odvolací soud poznamenává, že ani informační povinnost plynoucí z právě citovaného ustanovení není bezbřehá a bylo by absurdní z ní dovozovat povinnost jedné smluvní strany předvídat, jak se bude vyvíjet podnikání druhé smluvní strany v činnosti vykonávané na základě uzavřených smluv.
15. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud postupoval podle ustanovení § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil včetně akcesorického výroku o náhradě nákladů řízení.
16. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal právo na jejich náhradu žalované. Náklady žalované v odvolacím řízení činí celkem 8.325 Kč a sestávají z odměny advokáta ve výši 6.280 Kč za 2 úkony právní služby po 3.140 Kč podle ustanovení § 7, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 vyhlášky č.

177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (tarifní hodnota činí 51.000 Kč a úkony zástupce žalované spočívají ve vyjádření k odvolání a účasti u jednání odvolacího soudu), paušální náhrady hotových výdajů ve výši 600 Kč za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu a 21% DPH (advokát je dle předloženého osvědčení registrován coby plátcce této daně) ze souhrnu odměny a náhrady hotových výdajů. Lhůta k plnění je určena podle ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 19. června 2018

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu